Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник
наукових праць

2017

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне − 2017

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2017. — 109 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:
Совтис Наталія Миколаївна − доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Заступник головного редактора:
Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Карпенчук Світлана Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Малафіїк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);
Михальчук Наталія Олександрівна − доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Шугаєва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);
Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет.

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 12 від 26.10.2017 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: *33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет*

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03. © Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

«зрадливий, спокусливий»), латинським lena – «спокусниця, посередниця» [4, с. 87]. В народі кажуть, що всі, хто йшов на хутір, казали: *«Йдемо на Лєнчин хутір».* Особливо туди полюбляли ходити молоді парубки та дівчата. Оселилися нові сім'ї, будували будинки і через деякий час село виросло на місці хутора. Назва хутора *«Лєнчин»* поширилась на все поселення, а з часом змінилася на *Лінчин.*

Вперше село *Совпа* згадується у 1657 році. Назва походить від прізвища князівського роду Совпенчиків. За місцевою легендою, у батька було два сини, які розділили його майно після смерті. За високий зріст та міцну статуру старшого брата стали називати Великий Совпа, а меншого – Малий Совпа. Відповідно одне село – *Велика Совпа,* а інше – *Мала Совпа.*

До поселень, ***пов'язаних з певними подіями,*** відносимо ойконіми: *Бронне, Велика Купля, Велике Селище, Городище, Лізяно, Замостище, Малушка, Погорілівка, Тишиця.*

Назва ***Лизяно*** походить від слова «лізти» (на місцевому діалекті «лизти»). Утворилося дане поселення селянами, що «злізлись» з навколишніх сіл: Віткович, Орлівки, Лінчина, Полян та ін.

Серед назв, пов'язаних з природою рідного краю виділяємо такі групи:

1. Номінації, що походять від назв флори і фауни: *Вільхівка, Грушівка, Орлівка, Ялинівка, Мочулянка, Білка, Моквин, Березне, Яблунне, Соснове, Хмелівка, Друхів, Малинськ.*

За легендою, назва населеного пункту **Хмелівка** пов'язана із словом *хмель (хміль)*, який ріс в тутешніх лісах, а пізніше і жителі села його вирощували.

2. Номінації, що пов'язані із розміщенням населеного пункту: *Березне, Новомоквин, Прислуч, Поліське, Підгало, Глибочок, Грушівська Гута, Велике Поле.* Село **Підгало** засноване у 1920 році. Назва походить від двох слів «під» та «гало». ***Гало*** – непрохідні болота, хащі, торфовища. Назва означає населений пункт, який знаходиться біля непрохідних боліт, територія яких була осушена в 70-их роках минулого століття.

3. Номінації, пов'язані з певними об'єктами, що розміщені на території: *Колодязне, Голубне, Губків, Грушівська Гута.* Вперше село **Грушівська Гута** згадується у писемних джерелах 1629 року. Назва «Грушівська» походить від розміщеного поблизу с. Грушівка. «Гута» означає гутні печі, промислове виробництво скла, скіпідару чи іще чогось. В давнину на територіях вкритих лісом будували примітивні підприємства по переробці корисних копалин і такі поселення називали Гутами. В районі південної частини села видобували залізну руду, про що свідчать відходи від переплавки на місці водяного млина, який стояв на річці Сергіївка, води якої впадали у річку Случ.

4. Номінації, що походять від гідронімів: *Озірці, Вілля.* Назва села **Вілля** походить від назви річки, яка протікає на західній його частині.

Складність розподілу ойконімів на семантичні групи полягає у тому, що за різними джерелами мотиваційні ознаки назв не збігаються. Наприклад, назва Малинськ, за одним джерелом, походить від прізвища Малинський, тобто є відантропонімним утворенням, за іншим – від куща малини, а отже є віапелятивом; Яблунне – від прізвища пана Яблонського чи дерева яблуні; Моквин – від антропоніма Мокій чи «мокви» (болото) тощо.

Висновки. Вивчення географічних назв становить значний науковий інтерес. Ойконіми знайомлять нас з особливостями географічного положення місцевості, характером поверхні, розміщенням річок і озер, рослинним і тваринним світом місцевості, життям, культурою та побутом людей, що населяють район, з його героїчним минулим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко Д. Г. Ще один інверсійний словник слов'янської ойконімії / Д. Г. Бучко // Дивослово. – 2012. – № 6. – С. 58.
2. Лашта В. Туристично-оздоровчі маршрути Березнівщини / В. Лашта, В. Боровець. – Рівне : Волинські обереги, 2004. – 72 с.
3. Лашта В. Географія Надслучанського краю. Науково-пізнавальний посібник / В. Лашта. – Рівне : Волинські обереги, 2003 р. – 92 с.
4. Пура Я. О. Походження назв населених пунктів Ровенщини / Я. О. Пура. – Ленінград : Світ, 1990. – 144 с.

В статье автор анализирует семантические особенности ойконимов Березновского района Ровенской области, систематизирует их в соответствии с способом возникновения.

Ключевые слова: *ойконимикон, ойконим, ойконимия, семантический.*

The author analyzes the semantic features of geographical names of Bereznovsky district of Rivne region; systematizes them according to the way of occurrence.

Key words: *oykonimikon, oykonim, oykonimiya, semantic.*

УДК 811.161.2'38

Т.М. ШКАРБАН, Ю.В. ДЕМЧУК

КОЛЬОРОНАЗВИ ЯК ЗАСІБ ТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ДІЙСНОСТІ У ТВОРАХ ВОЛОДИМИРА ЛИСА

У статті розглянуто кольороназви в системі індивідуального стилю Володимира Лиса, визначено їх

місце та значення в організації художнього світу письменника.

Ключові слова: *колір, колірна ознака, кольороназви, лексична реалізація, авторський стиль, Володимир Лис.*

Постановка проблеми. Дослідження кольорової палітри далеко не нова проблема в мовознавчій науці, проте її невичерпність навряд чи хтось наважиться заперечувати, адже природа колористики є однією з важливих і водночас малодосліджених наукових проблем.

У літературному творі колоративи відіграють важливу роль у створенні художньої образності, слугують невід'ємним елементом художнього відтворення письменником дійсності та часто є віддзеркаленням емоційного стану ліричного героя. Вони є необхідним тлом для розуміння особливостей індивідуально-авторського світосприйняття, а також відкривають глибинні емоційно-експресивні нюанси суб'єкта.

Мовні засоби, що слугують для вираження кольору, формуються під упливом художньої мети, індивідуального осмислення та естетичних уподобань автора.

Багатство колірної лексики в мові пояснюється важливістю зорових вражень як одного з джерел пізнання навколишнього світу. Колірні ознаки матеріальних об'єктів абстрагуються свідомістю людини й набувають самостійного існування в різноманітних сферах духовного досвіду людства – від найдавніших знакових систем міфології та фольклору до сучасного мистецтва [3, с. 76]. Невипадково кольори постійно привертають увагу науковців і досліджуються в різних напрямках – фізичному, психологічному, філософському, мистецтвознавчому, лінгвістичному.

У прозі Володимира Лиса колористична палітра додає більше можливостей вербально відтворювати зовнішні картини світу та внутрішні психічні процеси своїх персонажів, відіграє важливу роль у створенні яскравих, експресивних словесних образів, зокрема, зорової картини. Адже завдяки особливим колірним комбінаціям, художній твір автора видається живим і природньо мінливим. Колоративи слугують яскравим засобом передачі та виразним індикатором індивідуального стилю Володимира Лиса. Питання функціонування кольороназв у тканині творів письменника залишається нерозробленим. Вивчення особливостей творчої манери цього автора, зокрема широкого використання колірних лексем, спонукає до заглиблення у його багатогранний і різнобарвний світ мовотворення та образотворення. З погляду на це, обрана тема свідчить про безпосередню актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Філологічні дослідження колористики мають тривалу історію та представлені різними підходами, методами й завданнями. Аналіз лексико-семантичної групи кольору проводиться в таких основних напрямах: колір у психолінгвістиці (О.П. Василевич, Р.М. Фрумкіна), структурний і семантичний аналіз кольоропозначень (А.П. Кириченко, Т.В. Пастушенко), історія виникнення та розвитку колірних лексем (М.І. Чикало, О.М. Дзівак), кольоропозначення в художньому мовленні (А.П. Критенко, І.М. Бабій) та ін.

Мета статті – проаналізувати функціональне призначення кольору у контексті творення художнього світу творчості письменника.

Виклад основного матеріалу. Одним із важливих аспектів вивчення кольороназв є всебічний аналіз їх функціональних властивостей у мові фольклору та художньої літератури. Численні спостереження в галузі лінгвістики переконують, що в прозовій мові назви кольорів є естетично проакцентованими, відзначаються багатством семантичних наповнень і виконуваних функцій. Колірна гама як важливе мовно-естетичне явище є одним із показників індивідуального стилю автора, а її аналіз має принципове значення для розуміння специфіки мовної картини світу.

Колір у прозовому тексті, з'являючись поряд із конкретним образом, органічно вливається в нього, семантично доповнює його. Якщо ж цей образ символічний, то, зрозуміло, що і колір набуває символічної семантики, сам стає символом, натяком на щось. На що саме опосередковано вказуватиме колір-символ, залежить від авторського задуму. Тому один і той же колір може мати різне символічне значення у різних творах одного письменника. Колір, якщо у ньому збережено якості символу, народжує своє асоціативне поле із власною семантикою, яке визначене контекстом, ходом подій у тексті [1, с. 30].

Найбільша кількість кольороназв у прозі Володимира Лиса зустрічається в описах краєвидів, людей та одягу персонажів, які підсилюють настроєво-емоційну палітру творів. Колірний діапазон творів письменника досить широкий, хоч не можна не помітити, що його домінуючими кольорами є чорний, білий, червоний та сірий. Рідше використовуються рожевий, зелений, жовтий і синій кольори.

У прозових текстах Володимира Лиса відзначаємо такі колористичні образи чорного кольору, семантика яких виражає негативні емоції: *Вчора, а може, минулої* ***чорної*** *ночі, а може, й ще раніше* [4, с. 47]; *Чужий* ***чорний*** *котисько* [5, с. 15]; *Солдатів у* ***чорній*** *формі з собаками уздрів* [4, с. 158]; *Тут до нього і підскочили* ***чорні*** *круки – охоронці, схопили під руки й потягли до печі* [5, с. 126]; *Над табором чипіла ніч.* ***Чорна****, похмура* [4, с. 164]; *Летять вони, мовби у* ***чорне*** *провалля* [4, с. 87].

Сірий колір, що має чіткий експресивний відтінок, у досліджуваному матеріалі переважно є кольором порожнечі життя, нічим не примітного безрадісного існування, яке проникає в людську свідомість аморфним туманом: *За вікном* ***сіріло*** [4, с. 47]*; Десь там, на сході ледь-ледь* ***сіріло****, готувався пробудитися, зайнятися невільний день* [4, с. 38]*;…смішок у* ***сірих*** *очах…* [4, с. 26]*; Навіть до берега не добіжать, постріляють, як* ***сірих*** *зайчиків* [4, с. 167]. Психологічно забарвлений сірий колір у запропонованих реченнях набуває значення

одноманітності, невизначеності, суму та певного життєвого розчарування персонажів творів В. Лиса.

У творах письменника епітет *червоний* часто вживається з іменником кінь: *…ударив Яків шпорами в бік свого* ***червоного*** *коника* [4, с. 97]*; …****червоний*** *кінь починає раптом летіти – над вулицею, над хатами…* [4, с. 108]*; На* ***червоному*** *коні* [4, с. 81]*; А вночі сон приснився – мовби скаче на своєму* ***червоному*** *коні…* [4, с. 108]*; Славний лицар на* ***червоному*** *коні* [4,с.76]. Рідше трапляється сполучуваність із іншими іменниками, як-от: *…наче шкури двох змійок,* ***червоні*** *рукавички* [4, с. 109]*; І руку простягла у довгій, по лікті,* ***червоній*** *рукавичці* [4, с. 108]*; І тоді Зося, наче розлючена тигриця, кинулася на нього й почала бити своїми маленькими кулачками, а потім дряпати довгими* ***червоними*** *кігтями шию, лице, груди* [4, с. 111].

Володимир Лис використовує білий колір у своїх творах як такий, що символізує чистоту, радість, наприклад: *На галявинку кидав* ***білі*** *косі відблиски місяць* [4, с. 33]*; Засліпили очі* ***білим*** *блиском двоє груденят...* [4, с. 27]*; Туз уже тоді був старим і облізлим, а що його ніколи не купали, то із* ***білого*** *зробився брудно-сірим* [4, с. 15]*; …у чобітках червоних і* ***білих*** *рукавичках* [4, с. 57]*; … подає руку зітканій з повітря і* ***білих*** *ніжних ниток панянці* [4, с. 70]*; Високо в небі пливла отара* ***білих*** *баранців* [4, с. 97].

У прозовій мові Володимира Лиса особливої значущості заслуговують кольоропозначення, що характеризують ступінь насиченості. Хоч їх не багато, але вони постають визначальним чинником художності вербальних мистецьких утворень письменника. Найчастіше автор використовує їх для характеристики образів героїв: *…а мав швидше виразні* ***темно-горіхові*** *очі* [4, с. 24]*; Запнута* ***барвистою*** *хусткою-шальохою –* ***зелено-синє*** *по чорному, у чобітках червоних і білих рукавичках* [4, с. 57]*; Ліхтар, який замість місяця розливав ртуть на її очі,хай не карі, а* ***світло-сірі*** [5,с. 58].

Висновки та перспектива подальших наукових досліджень. Таким чином, у прозі Володимира Лиса колір виступає як виразний засіб художньої конкретизації, а своєрідність уживання кольорової гами в прозовій творчості письменника полягає в неповторності його індивідуального стилю, у поліфонізмі світовідчуття автора та чуттєвості зображеного. Основна палітра фарб у текстах Володимира Лиса – чорний, білий, червоний, сірий кольори, які створюють джерело мовної експресії, їх використання накладає своєрідний відбиток на баченні реальної дійсності автором. Колір у прозовому світі письменника є композиційним засобом, за допомогою якого підкреслюється зміна сюжетної лінії та зміни у психологічному стані героя, які відображаються відповідною кольоровою гамою. У творах мистецтва, як і в літературі, колір наділений символічним підтекстом і «перетворюється на символ лише за умови його відповідної рецепції суб'єктом…, полісемантичність кольору призводить до суб'єктивності та варіативності його символічних значень» [2, с. 47 – 48]. Саме синтез мистецтв (поєднання слова та барв) у художньому тексті Володимира Лиса допомагає відтворювати цілісну картину особливостей його творчості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бабій І. М. Фарби повинні приходити на допомогу слову / І. М. Бабій // Культура слова. –К., 1997. – Вип. 50. – С. 26 – 31.
2. Горбач Н. В. Естетика кольору в літописах Середньовіччя / Н. В. Горбач // Вісник запорізького університету. – 2008. – № 2. – С. 47 – 50.
3. Ковальова Т. В. Колір як засіб вираження індивідуального стилю письменника / Т. В. Ковальова // Тенденції розвитку української літератури та літературної критики нових часів: Тези доповідей та повідомлень міжвузівської науково-теоретичної конференції 15 – 16 травня 1996 року. – Х. : Харківський державний університет, 1996. – С. 76 – 77.
4. Лис В. С. Століття Якова / В. С. Лис. – Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2014. – 240 с.
5. Лис В. С. Країна гіркої ніжності / В. С. Лис. – Харків : Книжковий клуб « Клуб сімейного дозвілля», 2015. – 368 с.

В статье рассмотрены цветоназвания в системе индивидуального стиля Владимира Лиса, определены их место и значение в организации художественного мира писателя.

Ключевые слова: *цвет, цветовой признак, цветоназвания, авторский стиль, лексическая реализация, Владимир Лис.*

This article discusses the role of colour names in the system of Volodymyr Lys's individual writing style and their specific place in organization of the author's artistic universe.

Key words: *colour, colour identifier, colour names, lexical realization, author's style, Volodymyr Lys.*

УДК [811.111+811.161.6] : 81' 366.55

Л.М. ЯСНОГУРСЬКА

МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТОСФЕРИ *ЗРАДА* У ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)

У статті досліджуються соціо-оцінні концепти та морально-етичні поняття у когнітивно-дискурсивному, психосемантичному та лінгвокультурологічному вимірах. Окреслено лінгвоаксіологічний ракурс

ЗМІСТ

КІРІЛКОВА Н.В., ДЯЧОК К.І.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІТОНІМІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА СМОРОДСЬК ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	3
МАНДРИК Н. В., НОВАЧОК М.В.	СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОЙКОНІМІКОНУ БЕРЕЗНІВЩИНИ	4
ШКАРБАН Т. М., ДЕМЧУК Ю.В.	КОЛЬОРОНАЗВИ ЯК ЗАСІБ ТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ДІЙСНОСТІ У ТВОРАХ ВОЛОДИМИРА ЛИСА	6
ЯСНОГУРСЬКА Л. М.	МОДЕЛЮВАННЯ КОНЦЕПТОСФЕРИ ЗРАДА У ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНОМУ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)	8
ПАВЕЛКІВ К.М., ШЕРЕМЕТ М. В.	НОВОТВОРИ НА ПОЗНАЧЕННЯ НОМІНАЦІЙ НАЗВ ЯВИЩ ПРИРОДИ У ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКІВ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ: СЕМАНТИКА, ФУНКЦІЇ, ПРАГМАТИКА	12
ДАНІЛОВА Н.Р., ДІДУШОК В.О.	ФУНКЦІОНУВАННЯ АВСТРАЛІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	15
ДЕНИСЮК Л.В.	ВИКОРИСТАННЯ КОМП’ЮТЕРНИХ ІГОР ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИУ ВНЗ	17
ДУБРОВА А.С.	ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ	20
КОВАЛЮК В.В., ШЕВЧУК Ю.О.	ВИКОРИСТАННЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ	21
МОРОЗ Л.В.	ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФРН ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	25
ПАВЕЛКІВ К.М.	ПРЯМИЙМЕТОД ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ УСПІШНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВНЗ	27
ТРОФІМЧУК В.М., КОЗІК О.Я.	ВАЖЛИВІСТЬ АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-МІЖНАРОДНИКІВ	30
МОРОЗ Л.В.	МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВНЗ	33
ДАНІЛОВА Н.Р., ПОЦКО Е.Є.	РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	39
ТРОФІМЧУК В.М., МАРИНІНА І.В.	ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-МІЖНАРОДНИКА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	42
ВАСИЛЬКЕВИЧ С.С.	ПРО ПИТАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	46
ЯСНОГУРСЬКА Л.М., МИСЬ К. Ю.	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	49
МОРОЗ Л. В., ДОРОШЕНКО С. В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ, ЯК ЗАСОБУ НАОЧНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
РОМАНЮК С. К., КОРІНЕЦЬ О. О.	ВИКОРИСТАННЯ РИМОВАНИХ ТЕКСТІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	53
ПАВЕЛКІВ К.М., МАЗУРИК В. В.	ІГРОВА ТЕХНОЛОГІЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	56
ЛУК'ЯНИК Л.В., ЮРКОВСЬКА І.В.	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-	

	ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	60
РОМАНЮК С. К., ВЛАСЮК М.В.	ІГРОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЛЕКСИЦІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	62
ДЕНИСЮК Л.В., БАХОВСЬКА М.В.	ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	65
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., МУЗИЧУК О. В.	ДИДАКТИЧНА ГРА НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	67
КРАЛЯ І.В., МАР'ЮСИК І. В.	ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	70
ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ПЕТРИК М. А.	ПЕРЕВІРКА ЯКОСТІ ЗНАНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РІЗНИХ МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	74
РОМАНЮК С. К., ЦІСАРУК О. Е.	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	77
МОРОЗ Л. В., КИРИЛЮК Н. О.	ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	79
ЛУК'ЯНИК Л.В. , СТАДНІК Л.В.	МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ НА УРОКАХ РІДНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	82
БОЙКО Н.Г.	ЕЛЕКТРОННЕ ЛИСТУВАННЯ ТА ЧАТ-УРОКИ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ В УЧНІВ МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	85
ДУБРОВА А.С., ГІС Н.С., ЛЕВІЦЬКА М.Є.	НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	89
ГАМЗА А. В., ЗАДЕРЕЙЧУК Ю. О.	ФОРМУВАННЯ УВИРАЗНЕНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРИКМЕТНИКА	93
ПАВЕЛКІВ К.М. , ШУЛЬГУН М. В.	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗОРОВОЇ НАОЧНОСТІ	96
ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ВАВУЛІЧ В.А.	БАЧЕННЯ ШЛЯХІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ УРОКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ВЧИТЕЛЯМИ-ПРАКТИКАМИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	98
РОМАНЮК С. К., ДЕМ'ЯНЮК І. В.	ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	104
ДУБРОВА А.С., КУШНЕРЧУК І.О.	СУТНІСТЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	107
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. , МАРКОВЕЦЬ О. В.	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	109
ЛУК'ЯНИК Л.В., АВРАМИШИН К.В.	МЕТОДИКА ЗБАГАЧЕННЯ МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЕТНОКУЛЬТУРОЗНАВЧОЮ ЛЕКСИКОЮ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	111
ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ПАСЄКА І.О	НЕСТАНДАРТНІ УРОКИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	114
ЛУК'ЯНИК Л.В., ФЕДОРЕНКО В.В.	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ НОРМАТИВНОЇ ДИКЦІЇ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	117
ЯСНОГУРСЬКА Л.М., ГОДИНА А.В.	ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	119
РОМАНЮК С. К., СТРІЛЕЦЬКА К. А.	ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВОГО МЕТОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	127
ЛУК'ЯНИК Л.В., МИСЬ К.Ю.	ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЧАСТИН МОВИ	130
МОРОЗ Л.В., МОРОЗ Н.М.	ПРО ПИТАННЯ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ	

СВІДОМОСТІ НАЦІЇ 132
СІРАНЧУК Н.М., СКОПА Н.М ЗНАННЯ ПРО РОСЛИНИ ЯК КОМПОНЕНТ ЗМІСТУ КУРСУ «ПРИРОДОЗНАВСТВО» 135
ІВАШКЕВИЧ Е.Е. PERSONAL RELIABILITY OF THE NARRATOR: TRADITIONAL AND NONTRADITIONAL NARRATIVE DISCOURSE 137
МИХАЛЬЧУК Н.О., АНТЮХОВА Н.І. THE IDEA OF UNDERSTANDING IN THE PSYCHOLOGICAL PARADIGM OF PROVERBS AND SAYINGS 141
Відомості про авторів 146
Зміст 148

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В, Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.10.2017 р.
Формат 60х84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39 Замовлення № Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2016. — 109с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2